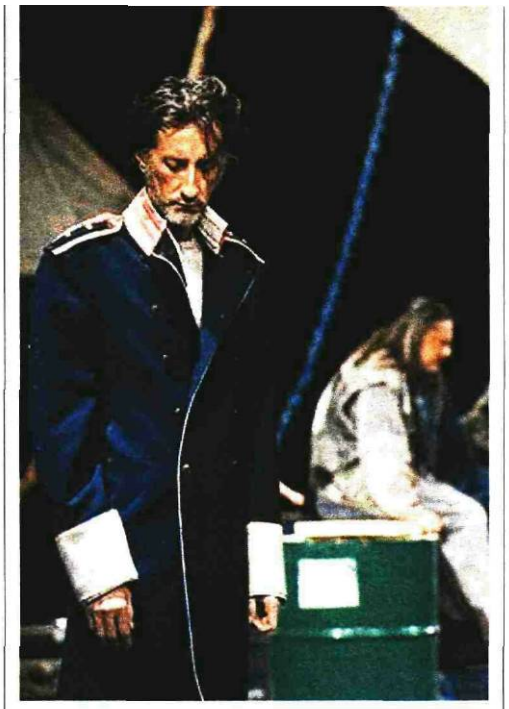
Jutarnji list večernje izdanje, 24.11.2014., str. 27, A3

Evidencijski broj / Article ID: 15241690
Vrsta novine / Frequency: Dnevna / Daily
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska / Croatia
Rubrika / Section: Poseban prilog

REŽIJA RENEA MEDVEŠEKA

'KRISTOFOR KOLUMBO' SJAJNA JE PREDSTAVA

TOMISLAV ČADEŽ O PREMIJERI U ZKM-u str. 29→

Jutarnji list večernje izdanje, 24.11.2014., str. 27, A3

Evidencijski broj / Article ID: 15241690
Vrsta novine / Frequency: Dnevna / Daily
Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska / Croatia
Rubrika / Section: Poseban prilog

PREMIJERA 'Kristofor Kolumbo' Renea Medvešeka

Tako uvjerljiv, a tih Krleža još nije viđen

Orkestrom dirigira Kolumbo, Krešimir Mikić, koji je prije gotovo 15 godina glumio u Medvešekovu 'Bratu magarcu'

PIŠE **TOMISLAV ČADEŽ**

Teško će koja ovosezonska premijera u Zagrebu, zapravo u Hrvatskoj, nadmašiti "Kristofora Kolumba" redatelja Renea Medvešeka u ZKM-u, s nadahnutim Krešimirom Mikićem u naslovnoj ulozi i uz duhovitu glumačku orkestraciju gotovo cijelog muškog dijela kazališnog ansambla. Predstava s toliko sluha i s toliko jednostavnih čarolija dugo u nas nije zaigrala.

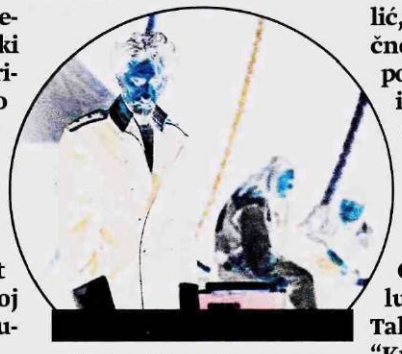
Nije tek posrijedi redateljev dobro poznat scenski ludizam, nego je ovdje prije svega scenski otjelovio jedno dubinsko, fino dramaturško tkanje putem kojeg je jedan vehementan, mladenački Krležin dramski ekspoze smireno predstavio kao vidovit lirski oratorij o ljudskoj gluposti i pohlepi kao ključu postojanja naše vrste.

Pijani i plahi

Dramaturgiju potpisuje Jelena Kovačić, možemo pretpostaviti da je i ona pridonijela depatetiziranju Krležina diskursa, ali i minus-postupku u scenskoj obradi. Naime, od 36 likova ili skupina (ekspresionističkih) likova što stoje u zaglavlju jednočinke u prvotisku, u nakladi Đorđa Ćelapa iz 1918. (među kojima su Pijani, Plahi, Pobožni, Gladni, Bezglavi, Vapijući, članovi Kompaktne Većine, Utopljenici, Ranjenici), na sceni ih imamo svega dvanaest, svrstanih, pod Admiralom, u svega tri kategorije: Admiralska Falanga, Mornari i Robovi. Ove dvije niže kategorije nalazimo u Krležinoj podjeli na početku drame izlistane kao jedine zbilja prisutne na admiralskoj lađi Santa Maria (uz, dakle, naslovnog lika i jednog Nepoznatog te Galijote, koje ovdje igraju Robovi) "u noći pred otkrićem Novog Kopna". Ustvari, svi ostali likovi su glasovi i toga se, eto, prije Medvešeka nitko nije dosjetio!

Dakle, sva prividna Krležina "buka" svedena je u "napisano", a piščeva mašta odjednom iskrsava kao redateljska sloboda.

Početak: čuje se muklo, a pomalo bubanj. Glumci, odjeveni u malko zaumne, maštovito pohabane "radničke" kostime Doris Kristić, izlaze na golu crnu scenu jedan po jedan i dodaju si maketu jedrenjaka. Medvešek persiflira skupu inscena-

Krležin ekspoze Medvešek je predstavio kao oratorij o ljudskoj gluposti i pohlepi

ciju "Kolumba" Georgija Para, s Dubrovačkih ljetnih igara 1973., gdje je sagrađen brod jedrenjak u prirodnoj veličini pa se glumilo na njemu skupa s publikom. Taj kičeraj jednom je umalo potonuo za predstave, na putu za Lokrum...

Mijenja perspektivu

Eto, to se zove promjena perspektive. No, redatelj nas postupno razgaljuje i čudesno mijenja perspektivu, dajući sad nešto veće i od onoga Parina čvrstog plovila. Malo-pomalo cijela se utroba ZKM-ova pretvori u utrobu golemog broda. Redatelj je to postigao sa svega 12 debelih, brodskih konopa, što se, 6 sa svake strane, okomito spuštaju od vrha proscenija do dna pozornice pa se spajaju po sredini u 6 golemih rebara. Njihovu dimenzioniranost naglašavaju naizmjence odozgo usmjerena žuta svjetla. Još su među njima poprijeko razvijorene tri plahte, kao jedra, i glumci se u toj konstrukciji nadaju kao malena stvorenja, a publika je u tami što predstavlja nastavak broda. Scenografiju potpisuje Tanja Lacko i ako je cijela ideja njezina, zaslužila je svaku nagradu.

Skladatelj Matija Antolić, pak, proizveo je magično, ritmično putovanje poviješću glazbe, a i Krležinim hipnotizirajućim stilom. Četiri songa iz drame uglazbio je neponovljivo zarazno.

Kristalno bistar ton

Orkestrom dirigira Kolumbo, Krešimir Mikić. Tako uvjerljivog a tihog "Krležu" mislim da nikad nismo čuli i vidjeli. Ako je prije gotovo 15 godina Mikić osvanuo kao čudo u Medvešekovu "Bratu magarcu", kao Sv. Franjo, sad je to čudo zaokružio lirskom partijom još više razine, gdje se pjevanje i mišljenje sinkroniziraju u jedan kristalno bistar ton. Kolumbo je prorok a posada želi zlato i povratak. Kolumbo putuje jer se ne želi vratiti, gomila, "članovi Kompaktne Većine", s njim su, naprotiv, jer se žele vratiti, dakako krvaviji i bogatiji. Masa sekundanata, na čelu s dobošarem Sretenom Mokrovićem, isto je zapravo individualizirana, pa se čuje svaki pojedini glas, a cijelo zbivanje ostvareno je i kanonskim pjevanjem te proizvodnjom ritmične buke, suradnik za udaraljke: Nenad Kovačić. Svi, dakle, zloslutno udaraju o bačve, dobošare: Zoran Čubrilo, Maro Martinović, Pjer Meničanin, Damir Šaban, Filip Nola, Kristijan Ugrina, Danijel Ljuboja, Frano Mašković, Jasmin Telalović i Petar Leventić. ●

